



Informacja Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o stosowaniu w roku 2011 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2003 r. nr 128, poz. 1176 z późn. zm.) w zakresie realizacji zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej wynikających z Konwencji Genewskiej dotyczącej statusu uchodźców oraz Protokołu Nowojorskiego dotyczącego statusu uchodźcy

Warszawa, marzec 2012 r.

Spis treści:

1. Stan prawny	3
2. Wykonanie <i>ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej</i> w zakresie rozpatrywania wniosków o nadanie statusu uchodźcy	6
3. Postępowania o nadanie statusu uchodźcy prowadzone wobec szczególnych grup wnioskodawców	15
4. Postępowanie wobec cudzoziemców nielegalnie przybywających lub przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	16
5. Pomoc dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy	18
6. Realizacja <i>Konwencji Genewskiej i Protokołu Nowojorskiego</i> w zakresie wydawania uchodźcom dokumentów	23
7. Współpraca z Wysokim Komisarzem Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców	25
8. Realizacja <i>Konwencji Genewskiej oraz Protokołu Nowojorskiego</i> w kontekście przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej	26
9. Zakończenie	30
10. Załączniki (tabele statystyczne)	31

1. Stan prawny

Konwencja Genewska dotycząca statusu uchodźców, sporządzona dnia 28 lipca 1951 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 119, poz. 515) oraz *Protokół Nowojorski dotyczący statusu uchodźców, sporządzony dnia 31 stycznia 1967 r.* (Dz. U. z 1991 r. nr 119, poz. 517) definiują materialno-prawne podstawy nadawania statusu uchodźcy oraz określają najważniejsze prawa i wolności uchodźców. Ww. akty prawne nie precyzują jednakże zasad i trybu postępowania w sprawach o nadanie statusu uchodźcy. W Polsce kwestie te reguluje *ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*. W ustawie unormowano także zasady wydawania uchodźcom dokumentów, zasadę *non-refoulement*, czyli zakaz wydalania uchodźców, oraz zasady współpracy z Wysokim Komisarzem Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców. W odrębnych aktach uregulowane zostały w prawie polskim prawa socjalno-bytowe uchodźców.

Polska stosuje tzw. jednolitą procedurę azyłową. W toku postępowania o nadanie statusu uchodźcy bada się nie tylko spełnianie warunków do uznania za uchodźcę, ale także – w razie stwierdzenia, że nie są one spełnione – inne okoliczności skutkujące ochroną przed wydalaniem.

Cudzoziemcowi, który nie kwalifikuje się do uznania za uchodźcę, lecz który w przypadku powrotu do kraju pochodzenia może być narażony na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy, udziela się ochrony w postaci ochrony uzupełniającej. W przypadku odmowy nadania statusu uchodźcy oraz odmowy udzielenia ochrony uzupełniającej, z urzędu badane są przesłanki do udzielenia zgody na pobyt tolerowany. Przesłanki te powiązane są z określonymi normami *Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r.* (Dz. U. z 1993 r. nr 61, poz. 284) oraz *Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.* (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 oraz z 2000 r. Nr 2, poz. 11). Uznanie natomiast, że wniosek cudzoziemca nie zasługuje na uwzględnienie ani poprzez nadanie statusu uchodźcy, ani

poprzez udzielenie ochrony uzupełniającej oraz zgody na pobyt tolerowany, skutkuje – z wyjątkami określonymi w art. 48 ust. 2 *ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej* – orzeczeniem o jego wydaleniu. Rozstrzygnięcie o sytuacji prawnej cudzoziemca następuje więc w toku jednego postępowania, prowadzonego przez jeden organ administracyjny.

Począwszy od dnia 20 lipca 2007 r. organem właściwym w sprawach udzielania cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców, który prowadzi postępowania o nadanie statusu uchodźcy przy pomocy Departamentu Postępowań Uchodźczych.

Wspomnieć należy, że w 2011 roku zakończyły się prace nad kolejną nowelizacją *ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawą z dnia 28 lipca 2011 r. o zalegalizowaniu pobytu niektórych cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy o cudzoziemcach* (Dz. U. z 2011 r. Nr 191 poz. 1133) wprowadzone zostały do polskiego porządku prawnego dwie instytucje będące wyrazem solidarności z państwami doświadczającymi wzmożonych obciążeń migracyjnych – przesiedlenie oraz relokacja.

Przesiedlenie oznacza przeniesienie z kraju trzeciego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemca uznanego za uchodźcę przez Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców, w celu nadania tej osobie statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej na terytorium naszego kraju. Relokacja jest to natomiast przemieszczenie z państwa członkowskiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej beneficjenta ochrony międzynarodowej.

Przesiedleniu lub relokacji mają podlegać cudzoziemcy spełniający warunki do nadania statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej wskazane w *ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*. Osobom przesiedlonym lub relokowanym ma być nadawany status uchodźcy lub udzielana ochrona uzupełniająca, po przeprowadzeniu postępowania uchodźczego, które

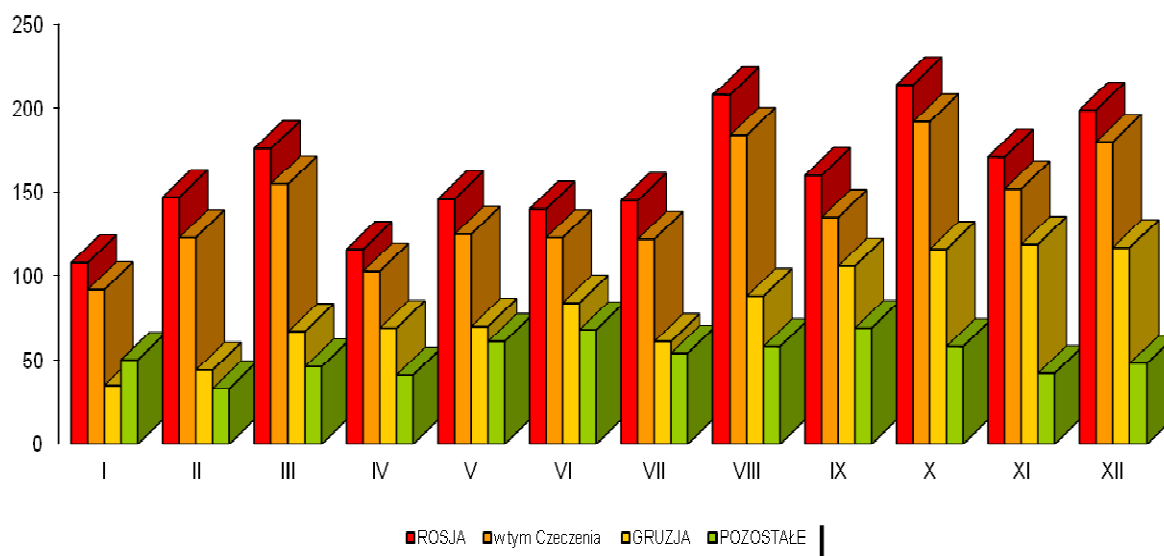
prowadzone będzie częściowo w kraju pobytu cudzoziemca. Wydanie decyzji ma następować w ciągu 30 dni od dnia jego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Nowelizacja *ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej* weszła w życie w dniu 1 stycznia 2012 r.

2. Wykonanie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie rozpatrywania wniosków o nadanie statusu uchodźcy

W 2011 r. złożono w Rzeczypospolitej Polskiej 3 534 wnioski o nadanie statusu uchodźcy. Wnioskami tymi objęto 6 887 osób. W porównaniu do roku poprzedniego odnotowano więc niewielkie tendencje wzrostowe (w 2010 r. złożonych zostało 3 499 wniosków dotyczących 6 534 osób).

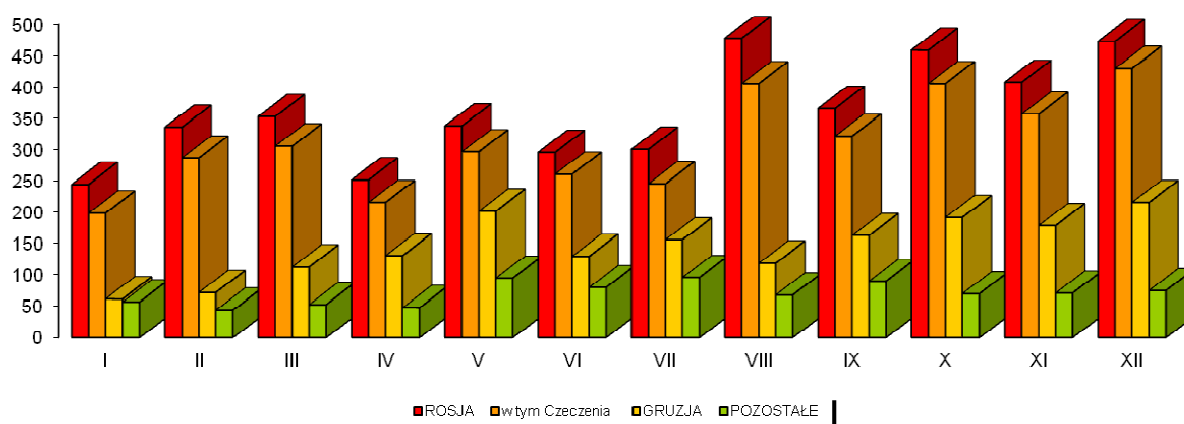
Liczba wniosków o nadanie statusu uchodźcy złożonych w 2011 r.



Największą grupę osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy stanowili w 2011 r. obywatele Federacji Rosyjskiej – 4 305 osób (około 62% ogółu), z których 3 733 (około 87%) zadeklarowało narodowość czecheńską. Drugą najliczniejszą grupą cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy byli obywatele Gruzji –

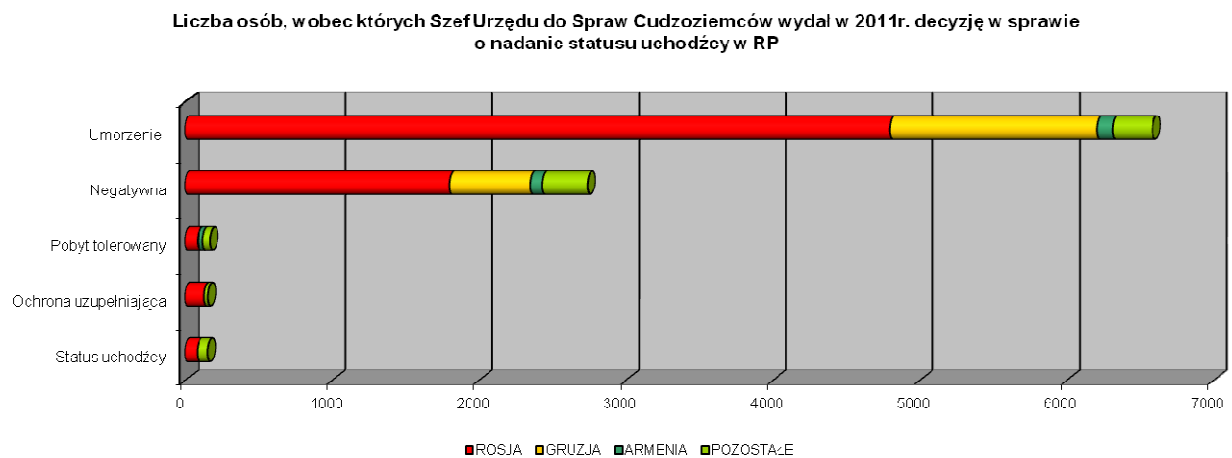
1 735 osób (około 25% ogółu). Ponadto, o status uchodźcy występowali najczęściej obywatele Armenii – 216 osób, Białorusi – 81 osób, Ukrainy – 67 osób, Kirgistanu – 43 osoby, Afganistanu – 36 osób oraz Wietnamu – 31 osób.

Liczba osób objętych wnioskami o nadanie statusu uchodźcy złożonych w 2011 r.



Analiza powyższych danych wskazuje, że w 2011 r. w porównaniu do roku poprzedniego zmieniły się proporcje w zakresie struktury narodowościowej cudzoziemców ubiegających się w Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie statusu uchodźcy. Co prawda w dalszym ciągu przeważającą grupą byli obywatele Federacji Rosyjskiej, jednakże ich udział procentowy w powyższej strukturze spadł z 73% w roku 2010 (4 795 spośród 6 534 osób) do 62% w roku ubiegłym (4 305 spośród 6 887 osób). Pomimo, że obywatele Gruzji zajęli pod względem liczebności drugie miejsce wśród osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, stanowili oni już 25% (1 735 spośród 6 887 osób) ogółu cudzoziemców wnioskujących o tę formę ochrony. Jest to wzrost o prawie połowę w porównaniu do roku 2010 (1 082 spośród 6 534 osób).

W minionym roku wydano decyzje w sprawach 9 801 osób wnioskujących o nadanie statusu uchodźcy w 2011 r. i wcześniej. Liczba załatwionych osób jest więc niewiele mniejsza niż to miało miejsce w roku 2010 - o 759 osób (wówczas wydano decyzje dotyczące 10 560 osób).



Zgodnie z art. 1 A ust. 2 *Konwencji Genewskiej*, uchodźcą jest osoba, która żywi uzasadnioną obawę przed prześladowaniem z powodu rasy, religii, narodowości, przynależności do określonej grupy społecznej lub z powodu przekonań politycznych, na skutek tej obawy przebywa poza granicami kraju pochodzenia i nie może lub nie chce z tego powodu korzystać z ochrony tego kraju. Przepis ten został bezpośrednio przetransponowany do *ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej* (vide art. 13 ust. 1).

W ubiegłym roku status uchodźcy nadano 153 cudzoziemcom, w tym między innymi 82 obywatelom Federacji Rosyjskiej, 19 obywatelom Białorusi, 16 cudzoziemcom z Iraku oraz 12 z Erytrei. Dla porównania, rok wcześniej tą formą ochrony objęto 83

osoby. Liczba osób, którym nadano status uchodźcy w roku ubiegłym była zatem większa w porównaniu do roku 2010 o około 87%.

Zgodnie z art. 1C *Konwencji Genewskiej*, jej postanowienia przestają obowiązywać w stosunku do osób, które dobrowolnie zwrócić się o ochronę państwa, którego są obywatelami, dobrowolnie przyjmą utracone uprzednio obywatelstwo, przyjmą nowe obywatelstwo i korzystają z ochrony państwa, którego obywatelstwo przyjęły, ponownie dobrowolnie osiedlą się w państwie, które opuściły lub poza którego granicami przebywały z powodu obawy przed prześladowaniem, albo też nie mogą dłużej odmawiać korzystania z ochrony państwa swojego obywatelstwa, albowiem ustały warunki, w związku z którymi zostały uznane za uchodźców. Wskazane powyżej tzw. klauzule ustania uwzględnione zostały w art. 21 ust. 1 *ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*.

W 2011 r. w oparciu o wskazane powyżej przesłanki statusu uchodźcy pozbawiono 6 osób – 3 obywateli Federacji Rosyjskiej, 1 obywatela Gwinei, 1 – Kamerunu i 1 – Mołdowy. W przypadku pozostałych form ochrony należy wskazać, że ochrony uzupełniającej pozbawionych zostało 26 osób (wszystkie były obywatelami Federacji Rosyjskiej), natomiast zgoda na pobyt tolerowany została cofnięta wobec 1 osoby – obywatela Białorusi. Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. toczyło się 141 postępowań dotyczących pozbawienia/cofnięcia którejś z ww. form ochrony.

W przypadku 2 739 osób wydano decyzje negatywne. Jest to poziom niższy o około 30% w porównaniu do roku 2010 (wówczas decyzje negatywne otrzymało 3 906 osób). Część z rozpatrzonych w minionym roku wniosków uznano za oczywiście bezzasadne. Zaletą instytucji wniosku oczywiście bezzasadnego jest możliwość przeprowadzenia szybkiego postępowania. Jest to szczególnie ważne, gdy wniosek o nadanie statusu uchodźcy składa osoba, która ma być wydalona z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Instytucja ta pozwala na zapobieganie instrumentalnemu traktowaniu procedury uchodźczej, jako środka uniemożliwiającego wydalenie. Ponadto jej istnienie przyczynia się do skrócenia czasu trwania postępowania o nadanie statusu uchodźcy.

W przeciwieństwie do roku 2010, w roku ubiegłym odnotowano przypadki zastosowania tzw. klauzuli wyłączającej, określonej w art. 1F *Konwencji Genewskiej*. Należy wspomnieć, że okoliczności skutkujące wykluczeniem z możliwości korzystania z dobrodziejstw *Konwencji* zostały wprost wskazane w *ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej* (vide art. 19 ust. 1 pkt 3). Na tej podstawie odmówiono nadania statusu uchodźcy 2 obywatelom Nigerii oraz 1 obywatelowi Federacji Rosyjskiej.

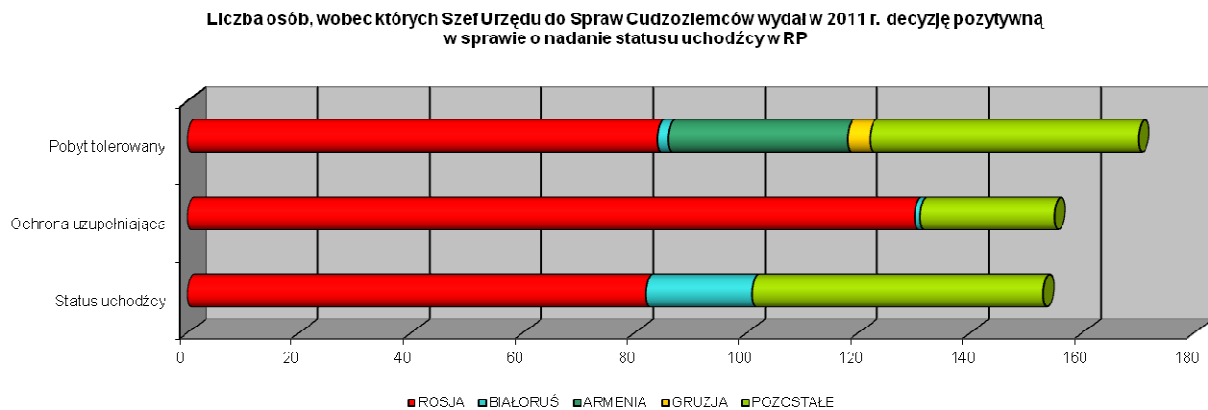
Jak wzmiankowano wcześniej, w przypadku odmowy nadania statusu uchodźcy, z urzędu rozstrzyga się o potrzebie udzielenia cudzoziemcowi ochrony uzupełniającej. W 2011 r. ochrona uzupełniająca została udzielona 155 osobom, w tym między innymi 130 obywatelom Federacji Rosyjskiej. W porównaniu do roku 2010 tendencja w zakresie stosowania tej formy ochrony jest spadkowa, na poziomie o około 21% (wówczas ochronę uzupełniająca otrzymało 195 cudzoziemców).

W sytuacji, kiedy cudzoziemiec nie spełnia warunków do nadania statusu uchodźcy ani warunków do udzielenia ochrony uzupełniającej, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców bada potrzebę objęcia cudzoziemca ochroną przed wydaleniem w postaci zgody na pobyt tolerowany. Cudzoziemcowi udziela się zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli jego wydalenie mogłoby nastąpić jedynie do kraju, w którym zagrożone byłoby jego prawo do życia, wolności i bezpieczeństwa osobistego, w którym mógłby zostać poddany torturom albo nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu lub być zmuszony do pracy lub pozbawiony prawa do rzetelnego procesu sądowego albo być ukarany bez podstawy prawnej w rozumieniu *Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r.* lub naruszałoby prawo do życia rodzinnego w rozumieniu ww. *Konwencji*, lub naruszałoby prawa dziecka określone w *Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.*, w stopniu istotnie zagrażającym jego rozwojowi psychofizycznemu.

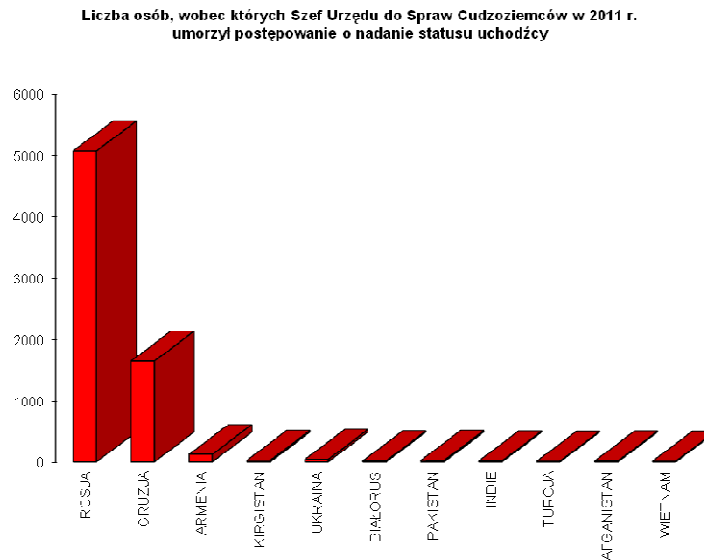
W 2011 r. odmówiono nadania statusu uchodźcy oraz udzielenia ochrony uzupełniającej i jednocześnie udzielono zgody na pobyt tolerowany 170 osobom – o około 13% mniej niż w roku 2010 (ta forma ochrony została wówczas zastosowana wobec 196 cudzoziemców). Podobnie jak w przypadku statusu uchodźcy i ochrony uzupełniającej, dominującą grupą cudzoziemców, którym udzielono zgody na pobyt tolerowany byli obywatele Federacji Rosyjskiej – 84 osoby.

Powyższe dane wskazują, iż w 2011 r. w Polsce objęto ochroną międzynarodową oraz krajową łącznie 478 cudzoziemców. Stanowi to około 7% osób, które złożyły wnioski o nadanie statusu uchodźcy (tak samo jak w roku 2010 – 473 spośród 6 534 wnioskujących).

Podobnie jak w latach ubiegłych sposób orzekania w sprawach cudzoziemców pochodzących z Republiki Czecheńskiej Federacji Rosyjskiej był zgodny z zaleceniami UNHCR.



W 2011 r. umorzono postępowania prowadzone wobec 6584 osób, w tym wobec 4 796 obywateli Federacji Rosyjskiej oraz 1 409 obywateli Gruzji.

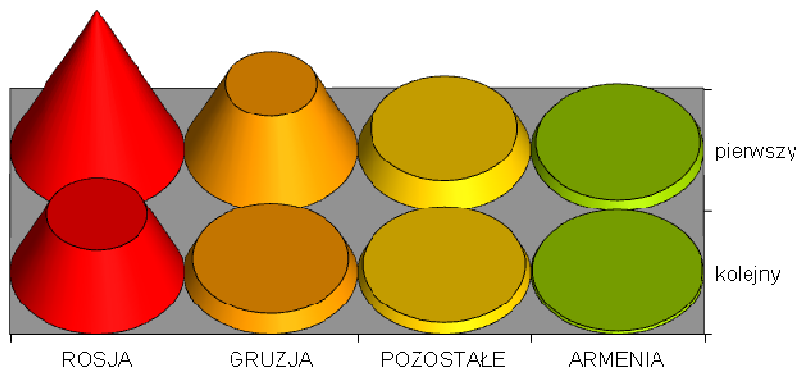


Najczęściej podstawą wydania decyzji o umorzeniu było niestawienie się cudzoziemca na przesłuchanie. Często decyzja o umorzeniu postępowania była wydawana także w sytuacji, kiedy wnioskodawca po otrzymaniu decyzji ostatecznej o odmowie nadania statusu uchodźcy złożył nowy wniosek oparty na tych samych podstawach (wniosek niedopuszczalny).

Zjawisko składania przez tych samych cudzoziemców kolejnych wniosków jest obserwowane od roku 2003, wówczas kolejne wnioski o nadanie statusu uchodźcy złożyły 93 osoby (około 1,3% ogólnej liczby wszystkich osób wnioskujących). W następnych latach tendencja w tym zakresie była wzrostowa: 2004 r. – 137 osób (około 2%), 2005 r. - 1 141 osób (około 21%), 2006 r. – 3 280 osób (46%). W roku 2007 po raz pierwszy nastąpił spadek liczby cudzoziemców składających kolejne wnioski o nadanie statusu uchodźcy do liczby 2 842 osób, co stanowiło 28% ogólnej liczby wszystkich osób wnioskujących. W roku 2008 odsetek ten wyniósł 15% (1 316 spośród 8 517 wnioskujących), a w roku 2009 – 10% (1 538 spośród 15 336 wnioskujących). W roku 2010 odnotowano tendencję wzrostową - kolejne wnioski złożyło już aż około 34% osób

(2 204 spośród 6 534 wnioskujących), w ubiegłym – ponownie spadkową, na poziomie około 26% (1 801 spośród 6 534 wnioskujących).

**Liczba osób objętych wnioskami o nadanie statusu uchodźcy w 2011 r.
- wnioski pierwsze i kolejne**

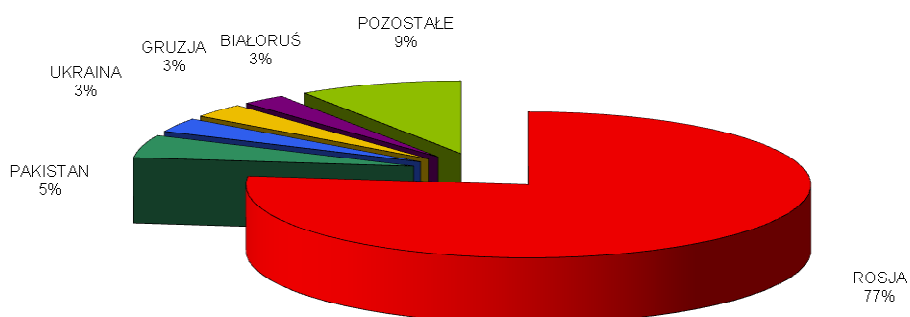


Przyczyny praktyki wielokrotnego wnioskowania przez te same osoby o nadanie statusu uchodźcy są dwojakie – uniknięcie wydalenia lub też (najczęściej) możliwość dalszego korzystania ze świadczeń dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy.

Istotny wpływ na ograniczenie praktyki wielokrotnego wnioskowania o nadanie statusu uchodźcy w celu uniknięcia wydalenia potencjalnie ma rezygnacja przez ustawodawcę z automatycznego wstrzymywania wykonania decyzji o wydaleniu na okres trwania postępowania uchodźczego. Z pełnej ochrony przed wydaleniem mogą korzystać tylko te osoby, które występują z wnioskiem po raz pierwszy. W przypadku pozostałych cudzoziemców wstrzymanie wykonania decyzji o wydaleniu jest możliwe wyłącznie na wniosek cudzoziemca zawierający uzasadnienie istnienia słusznego interesu wnioskodawcy we wstrzymaniu jej wykonania. W roku 2011 r. Szef Urzędu do Spraw

Cudzoziemców wydał tego typu decyzję w stosunku do 167 osób – ponad czterokrotnie więcej niż rok wcześniej (w 2010 r. wydano tego typu decyzje wobec 37 cudzoziemców).

Liczba osób, wobec których Szef UdSC w 2011 r. wstrzymał decyzję o wydaleniu w ramach postępowania o nadanie statusu uchodźcy



3. Postępowania o nadanie statusu uchodźcy prowadzone wobec szczególnych grup wnioskodawców

Szczególną ochroną w toku postępowań o nadanie statusu uchodźcy objęte są następujące grupy cudzoziemców: małoletni przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez przedstawiciela prawnego lub zwyczajowego (małoletni bez opieki), ofiary przemocy oraz osoby niepełnosprawne.

Zeznania od takich osób odbiera się w warunkach dostosowanych do ich potrzeb i możliwości percepcji. Czynności w toku postępowania są dokonywane przy udziale psychologa lub pedagoga (w przypadku małoletnich bez opieki) albo psychologa lub lekarza (w przypadku ofiar przemocy i osób niepełnosprawnych), wyłącznie przez wykwalifikowanych pod tym względem pracowników. Zasadniczo osób zaliczonych do powyższych grup nie można umieścić w areszcie w celu wydalenia lub strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców.

Szczególny tryb postępowania wobec małoletnich bez opieki, ofiar przemocy oraz osób niepełnosprawnych nie wynika z samej *Konwencji Genewskiej*. Spełnia on jednak zalecenia Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców co do standardów procedur uchodźczych. Ponadto stanowi realizację przepisów *dyrektywy Rady nr 2003/9/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie minimalnych standardów przyjmowania osób ubiegających się o azyl* (Dz. Urz. WE nr L 031 z dnia 6 lutego 2003 r.) oraz *dyrektywy Rady nr 2005/85/WE z dnia 1 grudnia 2005 r. w sprawie ustanowienia minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w Państwach Członkowskich* (Dz. Urz. WE nr L 326 z dnia 13 grudnia 2005 r.), wdrożonych do polskiego porządku prawnego.

4. Postępowanie wobec cudzoziemców nielegalnie przybywających lub przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Zgodnie z art. 33 ust. 1 *Konwencji Genewskiej* „żadne umawiające się państwo nie wydali lub nie zawróci w żaden sposób uchodźcy do granicy terytoriów, gdzie jego życiu lub wolności zagrażałoby niebezpieczeństwo ze względu na jego rasę, religie, obywatelstwo, przynależność do określonej grupy społecznej lub przekonania polityczne”. Respektując powyższy zakaz polski prawodawca zakazał wykonywania decyzji o wydaleniu do czasu doręczenia cudzoziemcowi decyzji ostatecznej w sprawie o nadanie statusu uchodźcy (vide art. 33 ust. 1 pkt 3 *ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*).

Wykorzystywanie tego przywileju poprzez wnioskowanie o nadanie statusu uchodźcy przez osoby, które nie żywią uzasadnionej obawy przed prześladowaniem, ale obawiają się wydalenia z Polski, skłoniło ustawodawcę do wprowadzenia rozwiązań prawnych przeciwdziałających temu zjawisku.

Art. 33 ust. 4 *ustawy o udzieleniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej* dopuszcza możliwość wydalenia cudzoziemca w trakcie trwania procedury uchodźczej w przypadku, gdy postępowanie zostało wszczęte w wyniku złożenia wniosku po raz kolejny, a wniosek ma na celu opóźnienie wydania decyzji o wydaleniu lub też zakłócenie wykonania takiej decyzji.

Dodatkowo art. 87 – 89 c ww. ustawy regulują kwestie zatrzymania oraz umieszczenia w strzeżonym ośrodku lub zastosowania aresztu w celu wydalenia cudzoziemców ubiegających się nadanie statusu uchodźcy. Na ich podstawie można pozbawić wolności cudzoziemca o nieustalonej tożsamości, osobę nadużywającą postępowanie uchodźcze, cudzoziemca stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa, zdrowia, życia lub wolności innych osób albo obronności lub bezpieczeństwa czy bezpieczeństwa i porządku publicznego. Zatrzymanie jest środkiem fakultatywnym w przypadku osób, które nielegalnie przekroczyły lub usiłowały przekroczyć granicę i wjechały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na nim przebywają bez zezwolenia

oraz w przypadku cudzoziemców przebywających w ośrodku, których zachowanie zagraża bezpieczeństwu, zdrowiu lub życiu współmieszkańców lub pracowników tegoż ośrodka. W 2011 r. zatrzymano i osadzono ogółem 536 cudzoziemców – trzykrotnie więcej niż rok wcześniej (wówczas osadzonych zostało 175osób).

5. Pomoc dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy

Konwencja Genewska nie reguluje kwestii związanych z utrzymaniem przez państwo przyjmujące osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. *Ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej* przewiduje możliwość udzielania takim osobom pomocy socjalnej i opieki medycznej oraz, fakultatywnie, pomocy w dobrowolnym powrocie do kraju, do którego mają prawo wjazdu. Pomoc socjalna obejmuje pomoc udzielaną w ośrodku lub pomoc udzielaną poza ośrodkiem, polegającą na wypłacie świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto osobie, która pokryła koszty pogrzebu cudzoziemca zmarłego w trakcie trwania postępowania w sprawie nadania statusu uchodźcy, przysługuje zasiłek pogrzebowy.

W 2011 r. w związku z realizacją ww. zadań ustawowych Urząd do Spraw Cudzoziemców wydatkował łączną kwotę 42 814 918 zł, o około 26 % mniej niż w roku 2010 (wówczas kwota ta wyniosła 57 984 416 zł). Ww. Środki zostały przeznaczone między innymi na:

- na wypłatę świadczeń o charakterze pieniężnym – 12 463 452 zł,
- na zakup świadczeń medycznych – 7 650 897 zł,
- na wydatki związane z zakwaterowaniem w ośrodkach wynajmowanych – 6 885 271 zł,
- na wydatki związane z żywieniem systemem zleconym – 4 959 513 zł,
- na zakup środków żywności – 446 803 zł,
- na realizację pomocy w dobrowolnym wyjeździe z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - 391 752 zł,
- na zakup leków – 1 659 zł.

Duża część świadczeń jest udzielana w ośrodkach dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. istniało 12 ośrodków (4 ośrodki własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców oraz 8 wynajmowanych) - o 1 mniej w porównaniu z rokiem 2010.

Pod koniec 2011 r. z pomocy Urzędu do Spraw Cudzoziemców korzystało 2 709 osób, z czego 1 162 udzielano pomocy w postaci świadczenia pieniężnego. Ogólna liczba osób korzystających z pomocy socjalnej i opieki medycznej była zatem mniejsza w porównaniu do roku 2010 o około 21 % (wówczas wyniosła ona 3 424 osoby).

W 2011 r. Urząd do Spraw Cudzoziemców kontynuował współpracę z Międzynarodową Organizacją do Spraw Migracji (IOM) w zakresie realizacji programu dobrowolnych powrotów. W ubiegłym roku ze wsparcia IOM skorzystało 566 cudzoziemców.

Oprócz realizacji zadań bieżących związanych z udzielaniem cudzoziemcom ubiegającym się o nadanie statusu uchodźcy pomocy, Urząd do Spraw Cudzoziemców prowadził także działalność mającą na celu preintegrację takich osób.

W obecnie obowiązujących aktach prawnych nie istnieje jasno określone pojęcie preintegracji. Jednak ze względu na potrzebę oraz chęć oderwania cudzoziemców od monotonności przebywania w ośrodkach, spowodowanej brakiem pracy oraz zajęć zapewniających aktywne spędzanie czasu, Urząd do Spraw Cudzoziemców uczestniczy w wielu przedsięwzięciach mających na celu organizację czasu dla cudzoziemców oraz przygotowujących do życia w polskim społeczeństwie.

Najistotniejszym obszarem aktywności o charakterze preintegracyjnym jest współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie tworzenia projektów związanych ze wsparciem integracji społecznej i zawodowej osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. Programy realizowane są z udziałem podopiecznych Urzędu do Spraw Cudzoziemców przebywających w ośrodkach własnych. Zakładają one organizację pomocy prawnej, psychologicznej, prowadzenie kursów zawodowych, zajęcia językowe,

sportowe oraz dydaktyczne. Istotnym aspektem realizacji programów są kampanie społeczne mające na celu przybliżenie problematyki uchodźczej lokalnym społecznościom.

W ramach bieżącej działalności Urząd do Spraw Cudzoziemców utrzymuje kontakty ze społecznością zamieszkującą miejscowości, w których zlokalizowane są ośrodki dla cudzoziemców oraz władzami lokalnymi. Mieszkańcy ośrodków przy wsparciu Urzędu do Spraw Cudzoziemców biorą udział w imprezach kulturowych, w czasie których prezentują swoje zwyczaje, obrzędy oraz folklor. Powyższe działania mają na celu integrację cudzoziemców ze społeczeństwem polskim oraz zapobieganie zjawiskom nietolerancji i ksenofobii.

Ponadto w ramach działań preintegacyjnych w każdym ośrodku cudzoziemcy mają możliwość nauki języka polskiego. Zajęcia te prowadzone są przez nauczyciela zatrudnionego przez Urząd do Spraw Cudzoziemców. Z nauki korzystają zarówno dzieci jak i dorośli.

Dzieci w wieku szkolnym mają możliwość nauki w placówkach oświatowych położonych w pobliżu ośrodków. Urząd do Spraw Cudzoziemców zapewnia pomoce dydaktyczne dla dzieci korzystających z nauki i opieki w publicznych placówkach, szkołach podstawowych, gimnazjach lub szkołach ponadgimnazjalnych. Zgodnie z danymi na dzień 31 grudnia 2011 r. do placówek oświatowych uczęszczało 424 cudzoziemców. Stanowi to około 96% ogółu cudzoziemców w wieku szkolnym.

Należy także wspomnieć, że Urząd do Spraw Cudzoziemców współpracował w różnych obszarach, nie tylko w obszarze dobrowolnych powrotów i preintegracji, z szeregiem organizacji pozarządowych takich jak: IOM, UNHCR, Polska Akcja Humanitarna, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Caritas Polska - Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom, Fundacja „Ocalenie”, Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć, Fundacja „La Strada”, Stowarzyszenie „Jeden Świat”, Fundacja Dzieci Niczyje, Ośrodek Praw Człowieka Uniwersytetu

Jagiellońskiego, Polska Fundacja im. Roberta Schumana, Polskie Forum Migracyjne, Fundacja „Edukacji i Twórczości”, Centrum Wolontariatu w Lublinie, Stowarzyszenie Centrum Inicjatyw Międzykulturowych, Stowarzyszenie Ekologiczne „Dla Ziemi”, Fundacja „Młodość z Misją”, Polskie Stowarzyszenie Coachingu i Rozwoju, Fundacja dla Wolności, Stowarzyszenie Vox Humana, Stowarzyszenie „Muzyka bez Granic”, Fundacja Międzynarodowa Inicjatywa Humanitarna, Stowarzyszenie Przyjaciół Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat, Fundacja Instytut Spraw Publicznych, Stowarzyszenie Homo Faber, Fundacja „Studencki Ośrodek Pomocy Prawnej przy Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego – Klinika Prawa UW”, Fundacja Instytut na rzecz Państwa Prawa.

Podstawowymi formami współpracy były: wolontariat, pomoc materialna, nauka języka polskiego, aktywizacja zawodowa, pomoc prawna, pomoc w dobrowolnym powrocie do kraju pochodzenia.

Realizowane projekty miały na celu animację wolnego czasu dla dzieci i młodzieży oraz naukę języka polskiego oraz aktywizację zawodową. W ramach współpracy na terenie ośrodków i nie tylko, cudzoziemcy mogli korzystać z bezpłatnej pomocy prawnej, a także mogli skorzystać z programu dobrowolnych powrotów.

Działania tego typu będą kontynuowane. W 2012 r. Urząd do Spraw Cudzoziemców będzie uczestniczył w kilku projektach partnerskich, w tym w trzech ponosił będzie wkład finansowy. Są to:

1. „Kampania edukacyjna na rzecz poprawy zdrowia i opieki medycznej dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. Faza II.” w partnerstwie z IOM,
2. „Uchodźcy – moi sąsiedzi” w partnerstwie z Polskim Forum Migracyjnym,
3. „Daj im szansę! Wsparcie prawne i informacyjne osób szczególnej troski poszukujących ochrony w Polsce i przeciwdziałanie przemocy seksualnej ze względu na płeć w ośrodkach dla osób ubiegających się o status uchodźcy” w partnerstwie z Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć,
4. „Obcy? Zbliżenia” ze Stowarzyszeniem Dla Ziemi,
5. Program dobrowolnych powrotów – z IOM.

Z obecnością organizacji pozarządowych na terenie ośrodków oraz prowadzonymi przez nie działaniami związane są duże korzyści. Niezwykle ważne jest poradnictwo prawne, które zapewniają organizacje, ale także wszystkie działania, które aktywizują mieszkańców ośrodków oraz umożliwiają im poznanie kultury oraz funkcjonowania polskiego społeczeństwa. Także zajęcia językowe są ważnym uzupełnieniem nauczania języka polskiego, które jest prowadzone w ośrodkach przez Urząd do Spraw Cudzoziemców.

6. Realizacja Konwencji Genewskiej i Protokołu Nowojorskiego w zakresie wydawania uchodźcom dokumentów

Art. 28 ust. 1 *Konwencji Genewskiej* stanowi, że państwa wydają uchodźcom legalnie przebywającym na ich terytoriach dokumenty podróży potrzebne do podróżowania poza ich terytoriami, chyba, że stoją temu na przeszkodzie ważne względy bezpieczeństwa państwowego lub porządku publicznego. Załącznik do *Konwencji Genewskiej* zawiera szczegółowe postanowienia odnoszące się do dokumentów podróży dla uchodźców. Normy te są w Polsce realizowane w całości.

Dokument podróży wydawany uznanym uchodźcom przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców jest zgodny z wzorem określonym we wspomnianym załączniku. Zgodnie z paragrafem 3 załącznika opłaty pobierane za wystawienie dokumentu nie powinny przekraczać najniższych opłat pobieranych za paszporty państwowe. W Polsce całkowicie odstąpiono od pobierania opłat za wydanie dokumentów podróży, o których mowa w *Konwencji Genewskiej*.

Dokument, z wyjątkiem szczególnych lub wyjątkowych przypadków, powinien być wystawiony na możliwie największą liczbę państw (§ 4 załącznika), a okres jego ważności powinien wynosić jeden rok lub dwa lata, w zależności od uznania wydającego go władz (§ 5 załącznika). W związku z przepisami *rozporządzenia Rady nr 2252/2004/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez Państwa Członkowskie* (Dz. Urz. UE L 385 z dnia 29 grudnia 2004 r.), począwszy od dnia 28 sierpnia 2006 r. dokumenty podróży przewidziane w *Konwencji Genewskiej* wydawane były na okres 1 roku. Zgodnie z ww. rozporządzeniem dokumenty podróży, których okres ważności przekracza 12 miesięcy, muszą zawierać odpowiednio zabezpieczone nośniki pamięci, w których znajdować się mają dane biometryczne, tj. obraz twarzy i odciski linii papilarnych posiadacza dokumentu. Wymóg ten został spełniony z dniem 29 czerwca 2009 r., w związku z czym dokumenty podróży przewidziane w *Konwencji Genewskiej* zaczęły być wydawane na okres 2 lat.

Wspomnieć ponadto należy, iż Polska jest *stroną Europejskiego Porozumienia w sprawie zniesienia wiz dla uchodźców, sporządzonego w Strasburgu w dniu 20 kwietnia 1959 r. oraz Europejskiego Porozumienia o przekazywaniu odpowiedzialności za uchodźców, sporządzonego w Strasburgu dnia 16 października 1980 r.*

7. Współpraca z Wysokim Komisarzem Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców

Na podstawie art. 35 ust. 1 *Konwencji Genewskiej* państwa obowiązane są do współpracy z Urzędem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców (UNHCR) lub z każdą inną agencją Narodów Zjednoczonych, która może go zastąpić w pełnieniu jego funkcji, w szczególności w celu ułatwienia jego obowiązku nadzorowania stosowania postanowień Konwencji.

Ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przyznaje przedstawicielowi UNHCR szereg uprawnień, między innymi prawo swobodnego kontaktowania się z cudzoziemcem, dostęp do informacji o przebiegu postępowania uchodźczego, dostęp do akt sprawy oraz prawo składania do akt sprawy opinii, dokumentów i materiałów.

W roku 2011, podobnie jak w poprzednich latach, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców współpracował z Krajowym Biurem UNHCR w Polsce we wszystkich istotnych dla uchodźców i osób ubiegających się o nadanie takiego statusu kwestiach. Opinie UNHCR na temat sytuacji w krajach pochodzenia wnioskodawców były uwzględniane w toku postępowań o nadanie statusu uchodźcy.

Wskazać także należy, iż w ubiegłym roku Urząd do Spraw Cudzoziemców kontynuował współpracę z UNHCR w ramach projektu mającego na celu poprawę sprawności i jakości prowadzonych postępowań w sprawach o nadanie statusu uchodźcy „*Dalszy Rozwój Jakości Systemu Azylowego w Unii Europejskiej*”. Realizacja projektu zakończyła się we wrześniu 2011 r. Jednocześnie UNHCR rozpoczął prowadzenie w Departamencie Postępowań Uchodźczych porównawczej analizy jakości postępowań uchodźczych.

W okresie od października do grudnia UNHCR realizował z kolei projekt badawczy pod nazwą „*Analiza praktyki stosowania koncepcji alternatywy ucieczki wewnętrznej w krajach Europy Środkowej*”. W chwili obecnej Urząd do Spraw Cudzoziemców oczekuje na przekazanie raportu badawczego.

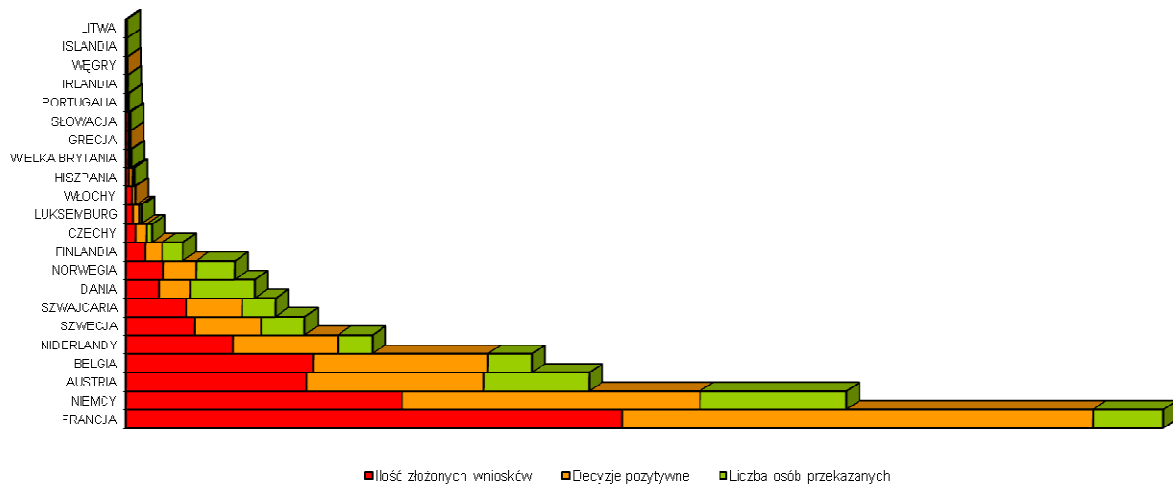
8. Realizacja Konwencji Genewskiej oraz Protokołu Nowojorskiego w kontekście przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej

Wraz z akcesją do Unii Europejskiej Polskę zaczęło obowiązywać między innymi rozporządzenie Rady (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiające kryteria i mechanizmy określania Państwa Członkowskiego, które jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o azyl złożonego w jednym z Państw Członkowskich przez obywatela kraju trzeciego (Dz. Urz. WE, Nr L 50 z dnia lutego 2003 r.). Rozporządzenie zakłada odpowiedzialność tylko jednego państwa członkowskiego za rozpatrzenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy. Cudzoziemiec, który złoży kolejny wniosek w innym państwie stosującym rozporządzenie zostanie przekazany do państwa, które jest odpowiedzialne za rozpatrzenie jego wniosku, według kryteriów w nim zawartych. Podczas ustalania odpowiedzialności państwa za rozpatrzenie wniosku bierze się pod uwagę między innymi okoliczności związane z wjazdem i pobytem cudzoziemca na terytorium państw stosujących rozporządzenie oraz możliwość połączenia cudzoziemca z członkami rodziny, którzy otrzymali status uchodźcy w innych państwach.

Praktyka pokazuje, iż Polska jest w dalszym ciągu traktowana przez cudzoziemców jako kraj tranzytowy, a rzeczywistym celem większości osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy w Polsce jest zalegalizowanie pobytu w innych krajach, które gwarantują dostęp do jak najwyższych świadczeń socjalnych. Tymczasem rozporządzenie, po wjeździe cudzoziemca do Polski i złożeniu wniosku o nadanie statusu uchodźcy, praktycznie uniemożliwia mu skuteczne ubieganie się o taki status w kolejnych państwach je stosujących.

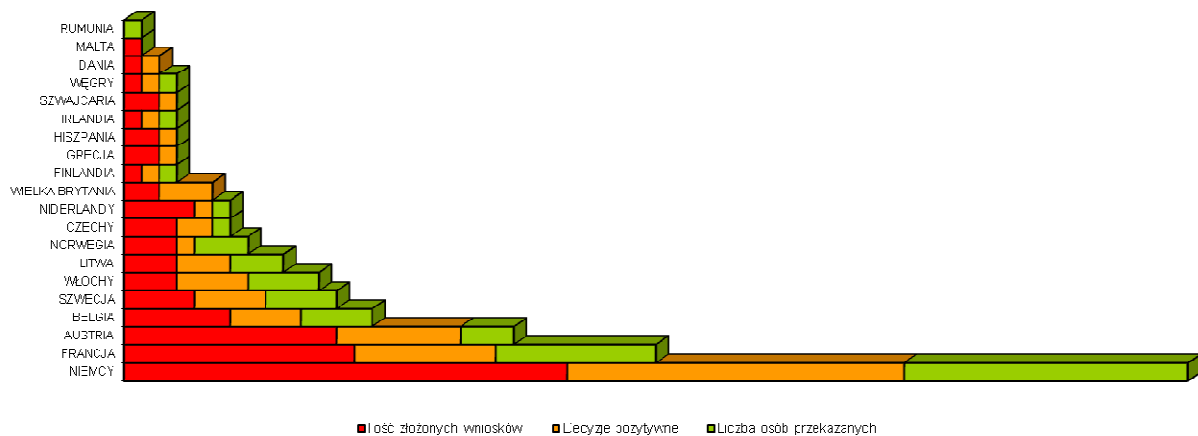
W 2011 r. w oparciu o przepisy ww. rozporządzenia do Polski skierowano z innych państw 3 486 wniosków, z których większość opartych było o identyfikację odcisków palców w systemie Eurodac. Najwięcej wniosków skierowała do Polski Francja – 1 151, Niemcy – 640, Belgia – 434 i Austria - 419. Pozytywnie rozpatrzonych zostało 3 381 wniosków (około 97%). W 2011 r. do Polski zostało przekazanych 1 419 cudzoziemców.

Procedury dublińskie w 2011 r. "in"



Polska wystosowała do innych państw 89 wniosków, najwięcej do Niemiec – 25, Francji – 13 i Austrii -12. Większość z nich oparta była o zasadę łączenia członków rodziny oraz przyczyny humanitarne. 63 wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie (około 71%). W 2011 r. z Polski do innych państw stosujących rozporządzenie przekazano 52 osoby.

Procedury dublińskie w 2011 r. "out"



Powyższe dane wskazują, iż w stosunku do 2010 r. (4 840 wniosków, 4 599 decyzji pozytywnych, 2 120 przekazanych cudzoziemców) w ubiegłym roku liczba wniosków kierowanych do Polski z innych państw, jak również odsetek spraw załatwionych pozytywnie oraz liczba przekazanych osób jest mniejsza (tendencje spadkowe na poziomie około 29%). Odnotować należy analogiczne tendencje w zakresie postępowań typu „out” (spadek na poziomie około 16%), za wyjątkiem przekazania – w roku 2011 do Polski przekazano o 30% więcej cudzoziemców niż rok wcześniej. W roku 2010 liczby te wyniosły odpowiednio: 107 wniosków, 74 decyzji pozytywnych, 40 przekazanych cudzoziemców.

Ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest zgodna z większością obowiązujących w Unii Europejskiej aktów prawnych w dziedzinie uchodźstwa. Do ustawy transponowano przepisy:

- *dyrektywy Rady nr 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów zapewniania ochrony czasowej w przypadku masowego napływu uchodźców oraz w sprawie działań podejmowanych w celu rozłożenia wysiłków między państwami członkowskimi w celu przyjęcia tych osób, a konsekwencjami tego przyjęcia* (Dz. Urz. WE nr L 212, z dnia 7 sierpnia 2001 r.),

- *dyrektywy w sprawie minimalnych standardów przyjmowania osób ubiegających się o azyl,*

- *dyrektywy w sprawie minimalnych standardów kwalifikowania i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osób, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony oraz zakresu przyznawanej ochrony* (Dz. Urz. WE nr L 304 z dnia 30 września 2004 r.), oraz

- *dyrektywy w sprawie ustanowienia minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy.*

Konsekwencją członkostwa Polski w Unii Europejskiej jest nie tylko konieczność dostosowywania przepisów prawa krajowego do regulacji unijnych, lecz również możliwość korzystania z unijnych funduszy, w tym Europejskiego Funduszu na Rzecz Uchodźców (EFU).

W 2011 r. Urząd do Spraw Cudzoziemców kontynuował realizację następujących projektów współfinansowane ze środków EFU:

- projekt 1/7/2009/EFU *„Rozbudowa biblioteki Wydziału Informacji o Krajach Pochodzenia UdSC”*,
- projekt 2/7/2009/EFU *„Misje badawcze do krajów pochodzenia”*,
- projekt 3/7/2009/EFU *„Wizyt studyjne”*.

9. Zakończenie

W ocenie Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców Rzeczpospolita Polska w 2011 r. zrealizowała w całości zobowiązania wynikające z *Konwencji Genewskiej* i *Protokołu Nowojorskiego*.

10. Załączniki (tabele statystyczne)

Tabela 1: Liczba wniosków o nadanie statusu uchodźcy złożonych w 2011 r.

OBYWATELSTWO	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	2011
AFGANISTAN	1	-	-	-	4	7	-	6	2	-	-	4	24
ALGERIA	-	-	2	1	-	1	2	-	-	-	-	-	6
ARMENIA	3	6	2	6	8	9	18	16	14	13	16	11	122
AZERBEJDŻAN	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2
BANGLADESZ	2	-	-	1	1	2	1	-	2	-	-	1	10
BEZ OBYWATELSTWA	1	2	3	-	1	3	2	1	5	-	1	2	21
BIAŁORUŚ	7	5	6	1	2	5	6	10	12	9	3	5	71
CHINY	-	-	2	-	-	-	2	-	-	1	2	-	7
DEMOKRATYCZNA REPUBLIKA KONGA	-	-	-	1	1	1	-	1	1	-	-	1	6
EGIPT	1	1	-	-	-	-	2	-	-	1	1	-	6
ERYTREA	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2
GAMBIA	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
GHANA	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
GRUZJA	35	44	67	69	70	84	61	88	106	116	119	117	976
GWINEA	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2
HAITI	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2
HISZPANIA	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
INDIE	1	-	3	-	-	-	-	1	-	2	-	1	8
IRAK	2	4	2	2	2	-	1	-	2	1	1	1	18
IRAN	2	-	-	1	1	1	-	1	1	-	1	2	10
KAMERUN	3	1	-	1	1	-	2	2	1	1	1	-	13
KAZACHSTAN	-	-	-	1	4	2	-	-	2	2	1	-	12
KENIA	-	-	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	3
KIRGISTAN	1	1	1	3	4	1	3	1	1	-	2	2	20
KOMORY	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
KONGO	-	1	-	5	3	5	-	1	2	2	-	-	19
KOREA PÓLNOČNA	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2
KUBA	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
LIBAN	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2
LIBERIA	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
LIBIA	-	2	2	1	3	1	-	1	-	-	-	-	10
MAROKO	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	3
MOŁDOWA	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	3
MONGOLIA	4	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	8
NEPAL	1	-	3	1	1	11	1	3	-	3	2	2	28
NIGERIA	-	2	-	3	1	2	-	2	-	1	-	2	13
PAKISTAN	3	1	1	2	-	2	2	1	2	4	-	2	20
PALESTYNA	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	3
REPUBLIKA POŁUDNIOWEJ AFRYKI	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
ROSJA	108	147	176	116	146	140	145	208	160	214	171	199	1930
<i>w tym Czeczenia</i>	92	123	155	103	125	123	122	184	135	192	152	180	1686
RWANDA	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	1	4
SIERRA LEONE	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1

SOMALIA	-	-	-	2	6	-	-	1	-	-	-	-	9
SRI LANKA	-	-	2	-	-	-	2	-	1	-	1	-	6
SUDAN	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2
SYRIA	2	-	4	-	1	-	-	-	4	-	-	-	11
TANZANIA	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
TUNEZJA	-	1	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	4
TURCJA	3	-	-	-	1	2	3	1	1	1	2	2	16
TURKMENISTAN	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
UGANDA	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	3
UKRAINA	6	5	2	2	8	1	1	1	5	11	3	7	52
UZBEKISTAN	-	-	-	-	-	-	1	2	-	1	-	-	4
WIETNAM	3	-	4	3	3	5	-	1	6	1	2	2	30
Suma	193	224	289	226	277	292	260	354	335	388	332	364	3534

Tabela 2: Liczba osób objętych wnioskami o nadanie statusu uchodźcy złożonymi w 2011 r.

OBYWATELSTWO	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	2011
AFGANISTAN	1	-	-	-	6	6	13	-	6	-	-	4	36
ALGERIA	-	-	2	1	-	-	1	2	-	-	-	-	6
ARMENIA	3	11	3	9	26	18	10	22	28	19	40	27	216
AZERBEJDŻAN	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2
BANGLADESZ	2	-	-	1	2	1	2	1	-	-	-	1	10
BEZ OBYWATELSTWA	1	2	3	-	5	1	3	2	2	-	2	2	23
BIAŁORUŚ	10	6	7	1	13	2	5	6	10	9	4	8	81
CHINY	-	-	2	-	-	-	-	2	-	1	2	-	7
DEMOKRATYCZNA REPUBLIKA KONGA	-	-	-	1	1	1	3	-	1	-	-	1	8
EGIPT	1	1	-	-	-	2	-	2	-	1	1	-	8
ERYTREA	-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	12
GAMBIA	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
GHANA	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
GRUZJA	62	72	113	131	202	130	156	119	163	192	179	216	1735
GWINEA	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2
HAITI	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2
HISZPANIA	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
INDIE	1	-	3	-	-	-	-	1	1	2	-	1	9
IRAK	2	5	3	2	4	2	-	1	-	3	1	5	28
IRAN	2	-	-	1	1	1	1	-	1	-	1	3	11
KAMERUN	3	1	-	1	1	1	-	2	2	1	1	-	13
KAZACHSTAN	-	-	-	1	5	5	5	-	7	2	1	-	26
KENIA	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	3
KIRGISTAN	2	1	5	7	3	5	1	10	2	-	2	5	43
KOMORY	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
KONGO	-	1	-	5	2	3	5	-	1	2	-	-	19
KOREA PÓLNOČNA	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2
KUBA	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
LIBAN	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2
LIBERIA	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
LIBIA	-	2	2	1	-	3	1	-	1	-	-	-	10
MAROKO	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	3
MOŁDOWA	-	1	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	5
MONGOLIA	5	-	-	-	3	-	-	2	-	-	-	-	10
NEPAL	1	-	3	1	-	1	11	2	3	3	2	2	29
NIEOKREŚLONE	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
NIGERIA	-	2	-	3	-	1	4	-	2	1	-	2	15
PAKISTAN	3	1	1	2	2	-	2	2	1	4	-	2	20
PALESTYNA	-	-	-	-	1	-	-	-	5	-	1	-	7
REPUBLIKA POŁUDNIOWEJ AFRYKI	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
ROSJA	245	336	353	252	338	296	301	478	366	459	408	473	4305
<i>w tym Czeczenia</i>	199	287	306	216	297	261	246	406	322	406	357	430	3733
RWANDA	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-	1	4
SIERRA LEONE	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
SOMALIA	-	-	-	2	-	6	-	-	1	-	-	-	9
SRI LANKA	-	-	2	-	1	-	-	2	-	-	1	-	6

SUDAN	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
SYRIA	2	-	4	-	5	1	-	-	-	-	-	-	12
TANZANIA	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
TUNEZJA	-	1	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	4
TURCJA	3	-	-	-	1	1	2	4	1	1	2	2	17
TURKMENISTAN	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	6
UGANDA	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	3
UKRAINA	6	9	2	2	5	10	3	1	1	15	6	7	67
UZBEKISTAN	-	-	-	-	-	-	-	1	4	1	-	-	6
WIETNAM	3	-	4	3	6	4	5	-	1	1	2	2	31
Suma	364	452	519	431	635	506	553	665	619	721	658	764	6887

Tabela 3: Liczba osób, wobec których Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców w 2011 r. wydał decyzje w sprawie nadania statusu uchodźcy.

OBYWATELSTWO	Status uchodźcy	Ochrona uzupełniająca	Zgoda na pobyt tolerowany	Negatywna	Umorzenie postępowania
AFGANISTAN	4	-	-	18	12
ALGERIA	-	-	-	4	4
ANGOLA	-	-	-	1	-
ARMENIA	-	-	32	82	108
AZERBEJDŻAN	-	-	1	1	6
BANGLADESZ	-	-	-	5	8
BEZ OBYWATELSTWA	-	-	-	10	7
BIAŁORUŚ	19	1	2	19	12
CHINY	2	-	-	5	3
DEM. REPUBLIKA KONGA	-	-	-	6	-
DŻIBUTI	1	-	-	-	-
EGIPT	-	2	1	4	2
ERYTREA	12	1	-	-	1
ETIOPIA	-	1	-	-	-
GAMBIA	-	-	-	1	-
GHANA	-	-	-	1	2
GRUZJA	-	-	4	552	1409
GWINEA	-	-	-	3	3
HISZPANIA	-	-	-	1	-
INDIE	-	-	1	9	8
IRAK	16	8	-	3	14
IRAN	2	-	-	6	2
KAMERUN	-	-	2	8	5
KAZACHSTAN	-	-	-	6	24
KENIA	-	1	2	1	1
KIRGISTAN	-	-	7	1	24
KOMORY	-	-	-	2	-
KONGO	-	-	-	13	2
KOREA PÓŁNOCNA	1	-	-	-	-
KUBA	1	-	2	-	-
LIBAN	-	-	-	-	2
LIBIA	-	4	-	-	4
MACEDONIA	-	-	1	1	-
MAROKO	-	-	1	2	-
MOŁDOWA	-	-	1	5	-
MONGOLIA	1	-	14	8	7
NEPAL	-	-	1	32	21

NIEOKREŚLONE	-	-	1	3	-
NIGERIA	4	-	-	14	6
PAKISTAN	-	-	1	10	13
PALESTYNA	-	-	-	5	3
REPUBLIKA POŁUDNIOWEJ AFRYKI	-	-	-	-	1
ROSJA	82	130	84	1798	4796
<i>w tym Czeczenia</i>	<i>77</i>	<i>115</i>	<i>72</i>	<i>1565</i>	<i>4246</i>
RWANDA	-	-	-	1	-
SERBIA	-	-	-	2	-
SIERRA LEONE	-	-	-	2	2
SOMALIA	5	-	-	7	1
SRI LANKA	2	1	2	1	1
SYRIA	-	2	-	-	9
TADŻYKISTAN	-	-	-	1	-
TANZANIA	-	-	-	3	-
TUNEZJA	-	-	-	3	3
TURCJA	-	-	-	8	6
UGANDA	-	-	-	2	1
UKRAINA	-	-	5	39	31
UZBEKISTAN	-	4	-	7	13
WIETNAM	1	-	5	23	7
Suma	153	155	170	2739	6 584

Tabela 4: Liczba osób objętych wnioskami o nadanie statusu uchodźcy w 2011 r. – wnioski pierwsze i kolejne.

OBYWATELSTWO	Pierwszy	Kolejny	Suma
AFGANISTAN	35	1	36
ALGERIA	4	2	6
ARMENIA	168	48	216
AZERBEJDŻAN	2	-	2
BANGLADESZ	5	5	10
BEZ OBYWATELSTWA	14	9	23
BIAŁORUŚ	64	17	81
CHINY	5	2	7
DEMOKRATYCZNA REPUBLIKA KONGA	5	3	8
EGIPT	5	3	8
ERYTREA	12	-	12
GAMBIA	1	-	1
GHANA	1	-	1
GRUZJA	1427	308	1735
GWINEA	1	1	2
HAITI	2	-	2
HISZPANIA	1	-	1
INDIE	1	8	9
IRAK	25	3	28
IRAN	10	1	11
KAMERUN	7	6	13
KAZACHSTAN	17	9	26
KENIA	3	-	3
KIRGISTAN	41	2	43
KOMORY	-	1	1
KONGO	16	3	19
KOREA PÓLNOČNA	2	-	2
KUBA	2	-	2
LIBAN	2	-	2
LIBERIA	1	-	1
LIBIA	8	2	10
MAROKO	2	1	3
MOŁDOWA	2	3	5
MONGOLIA	7	3	10
NEPAL	2	27	29
NIEOKREŚLONE	1	-	1
NIGERIA	13	2	15
PAKISTAN	8	12	20
PALESTYNA	1	6	7
REPUBLIKA POŁUDNIOWEJ AFRYKI	1	-	1
ROSJA	3034	1271	4305
RWANDA	4	-	4
SIERRA LEONE	1	-	1

SOMALIA	9	-	9
SRI LANKA	3	3	6
SUDAN	2	-	2
SYRIA	11	1	12
TANZANIA	2	-	2
TUNEZJA	3	1	4
TURCJA	11	6	17
TURKMENISTAN	6	-	6
UGANDA	2	1	3
UKRAINA	43	24	67
UZBEKISTAN	5	1	6
WIETNAM	26	5	31
Suma	5086	1801	6887

Tabela 5: Liczba osób wobec których Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców w 2011 r. wydał decyzję o pozbawieniu statusu uchodźcy.

OBYWATELSTWO	Osoby
GWINEA	1
KAMERUN	1
MOŁDOWA	1
ROSJA	3
Suma	6

Tabela 6: Liczba osób, wobec których Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców w 2011 r. wydał w postępowaniu uchodźczym decyzję o wstrzymaniu wykonania decyzji o wydaleniu.

OBYWATELSTWO	Osoby
ARMENIA	3
BIAŁORUŚ	4
EGIPT	1
GRUZJA	5
INDIE	2
IRAK	2
KAMERUN	2
KAZACHSTAN	3
KONGO	2
LIBIA	2
NEPAL	3
NIGERIA	1
PAKISTAN	8
PALESTYNA	1
ROSJA	123
UKRAINA	5
Suma	167